

प्रश्नपुस्तिका

अर्थशास्त्र

वेळः एक तास
RBI AND MONETARY POLICY

एकूण प्रश्नः 50

एकूण गुण : 100

सूचना

- (1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत **50** अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. असा तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.
- (2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनात बॉलपेनने लिहावा.
- (3) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचिवली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे.
- (4) ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेतदेखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.
- (5) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.
- (6) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत.
- (7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चुकीच्या उत्तरांसाठी एक तृतीयांश गुण वजा करण्यात येतील".
- (8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे.

% % % % % %

- खालील विधाने लक्षात घ्या आणि अयोग्य विधान/ने ओळखा.
   अ) RBI कायदा 1934 नुसार 1 एप्रिल 1935 ला RBI ची स्थापना झाली.
  - ब) RBI मालकी हस्तांतरण कायदा 1948 नुसार 1 जानेवारी 1949 पासून RBI चे राष्ट्रीयीकरण कार्यान्वित झाले.
  - 1) फक्त अ

2) फक्त ब

3) अ आणि ब दोन्ही

4) दोन्ही नाही.

Consider the following sentences and identify the incorrect sentence / s.

- a) According to RBI act 1934, RBI was established on 1 April 1935.
- b) According to RBI Transfer of ownership act 1948, RBI was started functioning on 1 January 1949.
- 1) Only a

2) Only b

3) Both a and b

- 4) None
- 2. खालील विधाने लक्षात घ्या आणि योग्य विधान/ने ओळखा.
  - अ) जगातील पहिली मध्यवर्ती बँक स्वीडन देशात स्थापन झाली.
  - ब) भारतात मध्यवर्ती बँक स्थापन करण्याची शिफारस प्रथम गव्हर्नर जनरल वॉरेन हेस्टींग यांनी केली होती.
  - क) मध्यवर्ती बँकेला रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडिया असे नाव देण्याचे हिल्टन यंग यांनी सुचवले.
  - ड) रिझर्व्ह बँकेची स्थापना 1935 च्या कायद्यान्वये 1 एप्रिल 1935 ला झाली.
  - 1) अ, ब, क

2) फक्त अ आणि ब

3) अ, ब, ड

4) ब, क, ड

Consider the following sentences and identify the correct sentence / s.

- a) World's first central bank was established in Sweden.
- b) Governor General Warren Hasting was the first to recommend to establish central bank in India.
- c) Hilton Young suggested to name central bank as Reserve bank of India.
- d) Reserve bank of India was established on 1 April 1935 under act of 1935.

1) a, b, c

2) Only a and b

3) a, b, d

4) b, c, d

	٦.	(	$\sim$
マ	21/251	सर्गारा	निवडा
J.	9119	7 7 1 7	111451

- 1) RBI ने 1947 पर्यंत ब्रह्मदेश साठी आणि 1948 पर्यंत पाकिस्तान साठी काम केले.
- 2) स्थापनेवेळी पहिले RBI गव्हर्नर सी. डी. देशमुख होते.
- 3) RBI चे मुख्यालय 1937 पासून कलकत्ता वरून दिल्लीला हलवले.
- 4) सर्व योग्य आहेत.

Choose the correct option.

- 1) Till 1947, RBI worked for Brahmadesh and till 1948, worked for Pakistan.
- 2) First governor of RBI at establishment was C. D. Deshmukh.
- 3) In 1937, headquarter of RBI was shifted from Calcutta to Delhi.
- 4) All are correct.
- 4. खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी महाराष्ट्रात RBI कार्यालय नाही ?
  - 1) मुंबई

2) बेलापूर

3) औरंगाबाद

4) नागपूर.

At which place RBI regional office in Maharashtra is not present?

1) Mumbai

2) Belapur

3) Aurangabad

4) Nagpur

- 5. 2020-21 पासून RBI चे जमाखर्चाचे वर्ष कोणते आहे ?
  - 1) 1 जुलै ते 30 जून

2) 1 जानेवारी ते 31 डिसेंबर

3) 1 एप्रिल ते 31 मार्च

4) 1 मे ते 30 एप्रिल

Which is the accounting year of RBI since 2020-21?

1) 1 July to 30 June

2) 1 January ते 31 December

3) 1 April to 31 March

4) 1 May ते 30 April

- 6. खालीलपैकी कुठले RBI चे पारंपरिक कार्य नाही ?
  - अ) बँकांची बँक

ब) किंमत स्थैर्य

क) परकीय चलनसाठ्याचा सांभाळ

ड) अर्थविषयक आकडेवारी प्रसिद्ध करणे.

1) अ, ब, क

2) फक्त ब

3) ब आणि क

4) एकही नाही

Which of the following are not the traditional functions of RBI ?

a) Bank of bank

b) Stability of prices

c) Custody of foreign currency

d) To publish financial statistics.

1) a, b, c

2) Only b

3) b and c

4) None of these

5	चाणक्य	मडल परिवार		
7.	RBI चे पर्यावेक्षणात्मक कार्य कोणते नाही ?			
	1) बँकांची तपासणी करणे.	2) बँकाना परवाना देणे.		
	3) वित्तीय पर्यवेक्षण मंडळ	4) निर्यात वित्त पुरवठ्याचे प्रवर्तन.		
	Which is not the supervisory function of	RBI ?		
	1) Inspection of banks	2) To give licences to banks		
	3) Financial inspection board	4) Enforcement of export finances.		
8.	खालीलपैकी कोणते चलन छापणे व प्रस्तुत करणे RBI च्या अखत्यारीत नाही ?			
	अ) 1 रु. नोट	ब) 1 रु. नोट वगळता.		
	क) 1 रु. नाणे	ड) इतर नाणी		
	1) सर्व	2) फक्त ब		
	3) अ आणि क	4) अ, क, ड		
	Which of the following currency printing	Which of the following currency printing and currency issue are not under RBI ?		
	a) 1 rs note	b) except 1 rs note		
	c) 1 rs coin	d) other coins		
	1) All	2) Only b		
	3) a and c	4) a, c, d		
9.	योग्य विधान/ने ओळखा	9		
	अ) 1956 पर्यंत भारतात चलननिर्मितीसाठी प्रमा	ण निधी पद्धत लागू होती.		
	ब) 1956 नंतर भारतात चलननिर्मितीसाठी किमा			
	क) किमान निधी पद्धत मध्ये 115 कोटी किमतीचे	। परकीय व सरकारी कर्ज रोखे तर 85 कोटी सोने निश्चित		
	करण्यात आले.			
	ड) किमान निधी पद्धत मध्ये 200 कोटी रु. कमा	ल निधी ठेवण्यात आला.		
	1) अ आणि क	2) अ आणि ड		
	3) अ आणि ब	4) क आणि ड		
	Identify correct sentence/s.			
	a) Till 1957, in India, proportional reserve	e system for currency generation was applied.		
	b) After 1957,in India, minimum reserve s	system for currency generation was applied.		
	c) In minimum reserve system, foreign and	d government debt securities of value 115crore rs		
	and gold of 85 crore rs value is saved.			
	d) In minimum reserve system, maximum	n reserve of 200 crore rs is saved.		

2) a and d 4) c and d

1) a and c

3) a and b

10.	1949 च्या कायद्यानुसार RBI चे कार्य कुठले आहे ?	
	अ) चलन निर्मिती	ब) निरसनगृहचे व्यवस्थापन
	क) विनिमय दर स्थिर करणे	ड) बँकांना परवाना देणे.
	1) अ, ब, क	2) ब, क, ड
	3) फक्त ड	4) क आणि ड
	What are the functions of RBI under Act of 194	.9?
	a) Issue the currency	b) Regulation of settlement system
	c) To stabilize exchange rate.	d) To give license to banks.
	1) a, b, c	2) b, c, d
	3) Only d	4) c and d
11.	खालील विधाने लक्षात घ्या आणि योग्य पर्याय निवडा.	
	अ) बँकांच्या ऐच्छिक विलीनीकरणासाठी RBI ची संमर्त	आवश्यक नसते.
	ब) गैरव्यवस्थापन कारणासाठी बँकांचे सक्तीचे विलीनीव	नरण RBI करू शकते.
	1) फक्त अ योग्य आहे.	2) फक्त ब योग्य आहे.
	3) दोन्ही योग्य आहेत.	4) दोन्ही अयोग्य आहेत.
	Consider following sentences and choose correct	option.
	a) Voluntary merger of banks doesn't need perm	nission of RBI.
	b) RBI can forcefully merge banks due to misma	anagement.
	1) Only a is correct	2) Only b is correct
	3) Both are correct	4) Both are incorrect
12.	शक्तीकांत दास हे वे गव्हर्नर आहे.	
	1) 22 वे	2) 23 वे
	3) 24 वे	4) 25 वे
	Shaktikant Das is th governor of RBI.	
	1) 22 nd	2) 23 rd
	3) 24 th	4) 25 th

	चाणक्य महल प	<u> </u>
13.	खालीलपैकी RBI गव्हर्नरचे योग्य क्रम लावा.	
	अ) सी. रंगराजन	ब) बिमल जालान
	क) डी. सुब्बाराव	ड) वाय. व्ही. रेड्डी
	1) अ ब क ड	2) ब क अ ड
	3) कडबअ	4) अ ब ड क
	Arrange the following RBI governor according to	tenure.
	a) C. Rangrajan	b) Bimal Jalan
	c) D. Subbarao	d) Y. V. Reddy.
	1) a b c d	2) b c a d
	3) c d b a	4) a b d c
14.	बँक बोर्ड ब्युरो (BBB) बाबत अयोग्य पर्याय निवडा.	
	1) BBB स्थापन करण्याची शिफारस पी. जे. नायक सर्गि	मेतीने केली होती.
	2) 1 एप्रिल 2016 ला BBB ची स्थापना करण्यात आली	
	3) BBB ही पूर्णवेळ वैधानिक संस्था आहे.	
	4) सध्या, बोर्डचे अध्यक्ष भानू प्रताप शर्मा आहेत.	
	Choose incorrect option about Bank Board Burea	au (BBB).
	1) It was recommended by P.J. Nayak committee	
	2) It was established on 1 st April 2016.	
	3) BBB is permanent statutory body.	
	4) Currently Bhanu Pratap Sharma is chairman o	of board.
15.	2016 मध्ये डिजिटल पेमेंट समितीचे अध्यक्ष कोण होते	
	1) रतन वात्तल	2) नचिकेत मोर
	3) बिमल जालान	4) शक्तीकात दास.
	Who was the head of Digital Payment Committee	
	1) Ratan Wattal	2) Nachiket Mor
	3) Bimal Jalan	4) Shaktikant Das
16.	भारतीय रिझर्व्ह बँकेने या वर्षी अग्रणी बँक योज	ना सुरू केली.
	1) 1969	2) 1951
	3) 1992	4) 1982
	Lead bank scheme was started by Reserve bank	of India in year
	1) 1969	2) 1951
	3) 1992	4) 1982

- 17. अग्रणी बँक योजनेबाबत अयोग्य विधान/ने निवडा.
  - अ) डी. आर. गाडगीळ समितीने या बँकांसाठी क्षेत्रीय दृष्टीकोन सूचविला.
  - ब) या योजनेची रचना एफ. एस. नरीमन समितीने सुचवली होती.
  - क) लघुत्तम एकक 'तालुका' ठरवण्यात आले.
  - 1) अ आणि ब

2) ब आणि क

3) फक्त क

4) एकही नाही

Choose incorrect sentence/s about lead bank scheme.

- a) The committee under D. R. Gadgil suggested area approach.
- b) The structure of this scheme is suggested by committee under F. S. Nariman.
- c) The 'taluka' is decided as smallest unit.
- 1) a and b

2) b and c

3) Only c

- 4) None
- 18. 2009 मध्ये RBI डेप्युटी गव्हर्नर उषा थोरात यांच्या अध्यक्षतेखाली एक समिती स्थापन झाली. अग्रणी बँक योजनेबाबत त्यांनी शिफारशी सुचवल्या. त्यानुसार कुठला पर्याय अयोग्य आहे.
  - 1) ही योजना सुरू ठेवली पाहिजे.
  - 2) प्रादेशिक ग्रामीण बँकांना मोठी जबाबदारी दिली पाहिजे.
  - 3) 2000 पेक्षा जास्त लोकसंख्या असणाऱ्या प्रत्येक गावापर्यंत ही योजना पोहचली पाहिजे.
  - 4) सर्व योग्य आहेत.

In 2009, a committee was set up under RBI deputy governor Usha Thorat. Committee suggested recommendation about lead bank scheme. Accordingly, which option is incorrect.

- 1) This scheme should be continued.
- 2) More responsibility should be given to regional rural bank.
- 3) This scheme should be reached to all villages having population more than 2000.
- 4) All are correct.

19.	खालीलपैकी कुठले क्षेत्र अग्रक्रम क्षेत्र कर्ज योजनेंतर्गत	येत नाही ?	
	अ) आयात कर्ज		
	ब) पुनर्निर्मितीक्षम ऊर्जा		
	क) दुर्बल घटक	0	
	1) फक्त क 	2) फक्त अ 2	
	3) फक्त ब	4) एकही नाही	
	Which of the following sector doesn't come und	ler priority sector lending?	
	a) Import credit		
	b) renewable energy		
	c) Weaker section		
	1) Only c	2) Only a	
	3) Only b	4) None	
20.	खालीलपैकी भू विकास बँकेचे मुख्य कार्य कोणते ?		
	1) जिमनीचा विकास करण्यासाठी शेतकर्याला दीर्घ मुद	तीचे कर्ज देणे.	
	2) पिक कर्ज पुरवणे	(-	
	3) कृषी आदाने घेण्यासाठी कर्ज पुरवणे.	7 0	
	4) वरीलपैकी सर्व		
	Which of the following is a main function of la	nd development bank?	
	1) To provide long term loans to farmer for lan	d development.	
	2) To provide crop loans		
	3) To provide loans for agriculture equipments		
	4) All of these		
0.1		<del>} </del>	
21.	प्राधान्य क्षेत्रासाठीचा वित्त पुरवठा बाबत योग्य विधान/		
	अ) सर्व शेड्युल्ड बँकांना प्राधान्य क्षेत्रासाठीचा वित्त पुर		
	ब) सर्व प्रादेशिक ग्रामीण बँकांना प्राधान्य क्षेत्रासाठीचा	•	
	1) फक्त अ	2) फक्त ब	
	3) दोन्ही आहेत.	4) दोन्ही नाहीत	
	Choose the correct sentence/s about priority sector lending.		
	a) All scheduled banks are bounded to lend for		
	b) All regional rural banks are bounded to lend		
	1) Only a	2) Only b	
	3) Both	4) None	

- 22. अयोग्य पर्याय निवडा.
  - 1) RBI चे धोरण म्हणजे मौद्रिक धोरण किंवा पैशाचे धोरण होय.
  - 2) मौद्रिक धोरणातसंख्यात्मक आणि गुणात्मक साधनांद्वारे पतनियंत्रण केले जाते.
  - 3) स्थैर्यासह आर्थिक वाढ हा मौद्रिक धोरणाचा मुख्य हेतू आहे.
  - 4) यापैकी नाही

Choose the incorrect option.

- 1) RBI policy known as monetary policy/ policy of money
- 2) In monetary policy, credit is controlled quantitatively as well as qualitatively.
- 3) The main objective of monetary policy is economic growth with stability.
- 4) None of these.
- 23. खालीलपैकी पतनियंत्रण साठीच्या मौद्रिक धोरणाचा कशावर परिणाम होत नाही ?
  - अ) बँकांच्या रोखता प्रमाणावर
  - क) देशातील एकूण चलन पुरवठ्यावर
  - 1) फक्त क
  - 3) यापैकी नाही

ब) बँकांनी आकारलेल्या व्याजदरावर

- ड) कर्जाची उपलब्धता.
- 2) फक्त ड
- 4) वरील सर्व

Which of the following do not get affected by monetary policy for credit control.

- a) Cash proportion of banks
- c) Total currency supply in country
- 1) Only c
- 3) None of these

- b) Interest rates imposed by banks
- d) Availability of loans.
- 2) Only d
- 4) All of above.
- 24. खालीलपैकी कुठले मौद्रिक धोरणाचे उद्दिष्ट आहे ?
  - अ) व्यापारी बँकांच्या पतनिर्मिती प्रक्रियेवर नियंत्रण ठेवणे.
  - ब) देशांतर्गत किंमत पातळी स्थैर्य राखणे.
  - क) व्यापारचक्राचे दुष्परिणाम टाळणे.
  - 1) फक्त अ

2) फक्त क

3) अ आणि ब

4) वरीलपैकी सर्व.

Which is/ are the objectives of monetary policy.

- a) Control on credit creation of commercial banks.
- b) Stability of price levels in country
- c) To control adverse effects of business cycle
- 1) Only a

2) Only c

3) a and b

4) All of the above

	11 1 1 1 2 1
25.	ट्रेजरी बिले खालीलपैकी किती कालावधीची नसतात ?
	1) 91 दिवस

2) 182 दिवस

3) 364 दिवस

4) 365 दिवस

How much is not the duration of Treasury Bills ?

1) 91 days

2) 182 days

3) 364 days

4) 365 days

- 26. खालील विधाने लक्षात घ्या आणि योग्य पर्याय निवडा.
  - अ) चलनवाढीच्या काळात RBI महाग पैशाचे धोरण अवलंबिते.
  - ब) चलनघटीच्या काळात RBI स्वस्त पैशाचे धोरण अवलंबिते.

1) फक्त अ योग्य आहे.

2) फक्त ब योग्य आहे.

3) दोन्ही योग्य आहेत.

4) दोन्ही अयोग्य आहेत.

Consider following sentences and choose correct option.

- a) During inflation RBI implements dear money policy.
- b) During deflation RBI implements cheap money policy.

1) Only a is correct

2) Only b is correct

3) Both are correct

- 4) Both are incorrect
- 27. खालील विधाने लक्षात घ्या आणि योग्य पर्याय निवडा.
  - अ) बँक दर वाढविल्यास त्यास महाग पैशाचे धोरण म्हणतात.
  - ब) बँक दर बदलल्यास व्याजदरातही त्याच दिशेने बदल होतो.

1) फक्त अ योग्य आहे.

2) फक्त ब योग्य आहे.

3) दोन्ही योग्य आहेत.

4) दोन्ही अयोग्य आहेत.

Consider following sentences and choose correct option.

- a) If bank rate increased, it is called as dear money policy.
- b) If bank rate changes, interest rate also changes in same direction.

1) Only a is correct

2) Only b is correct

3) Both are correct

4) Both are incorrect

28. खालीलपैकी कुठले RBI चे संख्यात्मक नियंत्रणेचे प्रत्यक्ष साधन आहे ?

- अ) रोख राखीव प्रमाण
- क) बाजार स्थिरीकर योजना
- 1) फक्त ड
- 3) अ आणि ड

- ब) तरलता समायोजन सुविधा
- ड) खुले बाजार व्यवहार
- 2) फक्त अ
- 4) अ आणि क

Which of the following is / are direct instrument of quantity control by RBI ?

- a) Cash Reserve Ratio
- c) Market stabilization scheme
- 1) Only d
- 3) a and d

- b) Liquidity Adjustment Facility
- d) Open Market Operation
- 2) Only a
- 4) a and c

29. योग्य पर्याय निवडा.

- 1) CRR आणि SLR निधी राखीव ठेवणे 1934 च्या कायद्यानुसार बंधनकारक आहे.
- 2) SLR निधी बँकाना स्वतःजवळ केवळ रोख पैशाच्या स्वरूपात ठेवावा लागतो.
- 3) बँकांना SLR मधील निधी वेळ पडल्यास कर्ज देण्यासाठी वापरता येतो.
- 4) गैर अनुसूचित बँका CRR निधी स्वतःजवळ ठेवू शकतात.

Choose correct option.

- 1) According to act of 1934, maintaining both CRR and SLR is compulsory.
- 2) SLR can be kept with bank themselves only in form of cash.
- 3) If tie needs so,bank may use fund in SLR to give loans.
- 4) Non scheduled banks can keep CRR with themselves.

30. खालील विधाने लक्षात घ्या आणि योग्य पर्याय निवडा.

- अ) रेपो दर वाढवल्यास, बँकांचा अल्पकालीन पैशाचा पुरवठा वाढतो.
- ब) रिव्हर्स रेपो दर वाढवल्यास, बँकांचा अल्पकालीन पैशाचा पुरवठा कमी होतो.
- 1) फक्त अ योग्य आहे.

2) फक्त ब योग्य आहे.

3) दोन्ही योग्य आहेत.

4) दोन्ही अयोग्य आहेत.

Consider following sentences and choose correct option.

- a) If repo rate increased, short term money supply with banks increases.
- b) If reverse repo rate increased, short term money supply with banks decreases.
- 1) Only a is correct

2) Only b is correct

3) Both are correct

4) Both are incorrect

31.	खालील विधाने लक्षात घ्या आणि योग्य पर्याय निवडा. अ) सिमांतिक राखीव सुविधा ची सुरुवात 2014 मध्ये झाली.		
	ब) सिमांतिक राखीव सुविधेमध्ये बँकांना SLR मधील ि	नेधी 24 तासासाठी वापरता येतो.	
	1) फक्त अ योग्य आहे.	2) फक्त ब योग्य आहे.	
	3) दोन्ही योग्य आहेत.	4) दोन्ही अयोग्य आहेत.	
	Consider following sentences and choose correct	t option.	
	a) Marginal standing facility was started in year	r 2014.	
	b) In Marginal standing facility, banks are allow	ved to use fund from SLR for 24 hours.	
	1) Only a is correct	2) Only b is correct	
	3) Both are correct	4) Both are incorrect	
32.	जर रेपो दर 5.50% असेल आणि दंड 0.50% असेल तर सिमांतिक राखीव सुविधा दर (MSFR) किती		
	असेल ?	92	
	1) 5.75%	2) 5%	
	3) 6%	4) 5.25%	
	If repo rate is 5.50% and penalty is 0.50% then how much would be Marginal standing		
	facility rate(MSFR) ?		
	1) 5.75%	2) 5%	
	3) 6%	4) 5.25%	
33.			
	अ) केवळ SLR चा वापर होतो.	ब) SLR आणि CRR चा वापर होतो.	
	क) केवळ बँका दंड भारतात.	ड) RBI सुद्धा दंड भरते.	
	1) अ आणि क	2) ब आणि ड	
	3) अ, क, ड	4) अ, ब, ভ	
	Choose incorrect sentence/s about Marginal Standing Facility.		
	a) Only SLR is used.	b) Both SLR and CRR can be used.	
	c) Only banks pays penalty.	d) RBI also pays penalty.	
	1) a and c	2) b and d	
	3) a, c, d	4) a, b, d	

54.	तरलता समायाजन सुविधा कुठल्या वया सुरू करण्यात	जाला ?	
	1) 2011	2) 1991	
	3) 1994	4) 1999	
	Liquidity Adjustment Facility was started in which year ?		
	1) 2011	2) 1991	
	3) 1994	4) 1999	
35.	शासकीय प्रतिभूती परत विकत घेण्याचे आश्वासन दे	गारे रेपो दर आणि रिव्हर्स रेपो दर व्यवहारातून	
	बँकांना अल्पकालीन तरलता निर्माण करता येते. यालाच	म म्हणतात.	
	1) बँक दर व्यवहार	2) तरलता समायोजन सुविधा	
	3) किमान तरलता सुविधा	4) सिमांतिक राखीव सुविधा	
	Banks may create short term liquidity through repo rate and reverse repo rate transactions		
	which assures repurchase of government securit	ies. Such way known as	
	1) Bank rate transaction	2) Liquidity Adjustment Facility	
	3) Minimum Liquidity Facility	4) Marginal Standing Facility	
36.	खालीलपैकी कुठल्या साधनाद्वारे बँक्स स्वतःसाठी दीर्घ	मुदतीची तरलता निर्माण करू शकतात ?	
	अ) बँक दर व्यवहार	ৰ) MSF	
	क) LAF	ड) बेस दर व्यवहार	
	1) फक्त अ योग्य आहे.	2) फक्त ब आणि क योग्य आहे.	
	3) फक्त अ आणि ड योग्य आहेत.	4) फक्त ड योग्य आहेत.	
	Banks can create long term liquidity for the	emselves through which of the following	
	instruments ?		
	a) Banks rate transaction.	b) MSF	
	c) LAF	d) Base rate transaction	
	1) Only a is correct	2) Only b and c are correct	
	3) Only a and d are correct	4) Only d is correct	

- 37. खालील विधाने लक्षात घ्या आणि योग्य पर्याय निवडा.
  - अ) बँक दर हा नेहमी रेपो दरापेक्षा मोठा असतो.
  - ब) 2012 पासून सिमांतिक राखीव स्विध दर हा बँक दरा इतकाच असतो.
  - 1) फक्त अ योग्य आहे.

2) फक्त ब योग्य आहे.

3) दोन्ही योग्य आहेत.

4) दोन्ही अयोग्य आहेत.

Consider following sentences and choose correct option.

- a) Bank rate is always more than repo rate.
- b) Since 2012, Marginal standing facility rate are equal to bank rate.
- 1) Only a is correct

2) Only b is correct

3) Both are correct

4) Both are incorrect

- 38. 2016 पासून रेपो दर घोषित करण्याचा अधिकार कुणाकडे आहे?
  - 1) मौद्रिक धोरण समिती

2) मध्यवर्ती बँक

3) भारत सरकार

4) आर्थिक सल्लागार

Since 2016, who has right to declare Repo rate?

1) Monetary Policy Committee

2) Central bank

3) Government of India

- 4) Economic advisore
- 39. बाजार स्थिरीकरण योजनेचा मुख्य उद्देश कुठला ?
  - 1) परकीय गुंतवणूकमुळे होणाऱ्या चलनवाढीचे नियंत्रण करणे.
  - 2) मागणी आधारित संकटामुळे होणाऱ्या चलनवाढीचे नियंत्रण करणे.
  - 3) पुरवठा आधारित संकटामुळे होणाऱ्या चलनवाढीचे नियंत्रण करणे.
  - 4) वरीलपैकी सर्व.

The main objective of Market stabilization scheme is

- 1) To control inflation due to foreign investment
- 2) To control inflation due to demand side problems
- 3) To control inflation due to supply side problems
- 4) All of these.

16	5 चाणक्य	। मंडल परिवार
40.	नाणेबाजारात रेपोदराचे पडसाद प्रभावीरीत्या	पडण्याच्या दृष्टीने एप्रिल 2016 ला चलनविषयक धोरणात
	ही नवीन व्याजदर पद्धत ला	गू झाली.
	1) प्राधान्य व्याजदर	2) बेंचमार्क आधारित प्राधान्य व्याजदर
	3) बेस दर पद्धत	4) सिमांतिक निधी आधारित कर्ज दर
	In order to implement repo rate sys	stem effectively in money market, in April 2016
	new system of interest	rate was introduced in monetary policy.
	1) Prime lending rate	2) Benchmark Prime lending rate
	3) Base rate system	4) Marginal cost of Lending rate
41.	सिमांतिक निधी आधारित कर्ज दर ठरवताना	कुठले घटक विचारात घेतले जातात ?
	अ) निधीवरील सरासरी खर्च	ब) हस्याचा कालावधी
	क) हाताळणी खर्च	ड) रोख राखीव निधीचा खर्च
	1) अ, ब, क	2) ब, क, ड
	3) अ, ब, ड	4) अ, ब, क, ड
	Which factors are considered while dec	iding marginal cost of lending rate(MCLR) ?
	a) Average cost of funds	b) Tenor premium
	c) Operating expenses	d) Cost of CRR.
	1) a, b, c	2) b, c, d
	3) a, b, d	4) a, b, c, d
42.	पहिली प्रादेशिक ग्रामीण बँक कधी स्थापन झ	ाली ?
	1) 1 ऑक्टो 1975	2) 2 ऑक्टो 1975
	3) 15 ऑगस्ट 1975	4) 26 जानेवारी 1975
	First Regional Rural Bank established o	n
	1) 1 Oct 1975	2) 2 Oct 1975
	3) 15 August 1975	4) 26 January 1975

17	य चाण	क्य मंडल परिवार	
43.	खालील विधाने लक्षात घ्या आणि योग्य पर्य		
	अ) प्रादेशिक ग्रामीण बँक कायदा 1975 मध्य	े लागू झाला.	
		। जास्त प्रादेशिक ग्रामीण बँका स्थापन करण्याची शिफारस	
	केली होती.		
	1) फक्त अ योग्य आहे.	2) फक्त ब योग्य आहे.	
	3) दोन्ही योग्य आहेत.	4) दोन्ही अयोग्य आहेत.	
	Consider the following sentences and	choose the correct option.	
	a) Regional rural bank act was passed	in 1975.	
	b) The Vijay kelkar committee(1987) s	uggested to set up maximum regional rural banks.	
	1) Only a is correct	2) Only b is correct	
	3) Both are correct	4) Both are incorrect	
44.	प्रादेशिक ग्रामीण बँकेच्या स्थापनेसाठी भारत	सरकार, राज्य सरकार आणि पुरस्कृत बँक अनुक्रमे	
	या प्रमाणात भांडवल गुंतवत असते.		
	1) 50: 35: 15	2) 15: 50: 35	
	3) 50: 15: 35	4) 15: 35: 50	
	The proportion of capital invested by government of India, state government and sponsor		
	bank in sequence to set up Regional I	Rural Bank is	
	1) 50: 35: 15	2) 15: 50: 35	
	3) 50: 15: 35	4) 15: 35: 50	
45.	खालील विधाने लक्षात घ्या आणि योग्य पर्य	र्पि निवडा.	
	अ) प्रादेशिक ग्रामीण बँकांची सर्वाधिक संख	या महाराष्ट्रात आहे.	
	ब) औरंगाबाद मुख्यालय असलेली महाराष्ट्र	ग्रामीण बँक ही बँक ऑफ इंडियाने पुरस्कृत केली आहे.	
	क) मुंबई मुख्यालय असलेली विदर्भ कोकण	ग्रामीण बँक ही बँक ऑफ इंडियाने पुरस्कृत केली आहे.	
	1) फक्त अ योग्य आहे.	2) ब आणि क योग्य आहे.	
	3) अ आणि क योग्य आहे.	4) यापैकी एकही योग्य नाही.	
	Consider the following sentences and	choose the correct option.	
	a) Highest number of Regional Rural l	Banks are in Maharashtra.	
	b) Maharashtra Rural bank with headquarter at Aurangabad was sponsored by Bank of India		
	c) Vidarbh Konkan Rural bank with headquarter at Mumbai was sponsored by Bank of India		
	1) Only a is correct	2) b and c are correct.	
	3) a and c are correct	4) None of these is correct.	

- 46. खालील विधाने लक्षात घ्या आणि योग्य पर्याय निवडा.
  - अ) 1969 मध्ये 14 बँकांचे राष्ट्रीयीकरण झाले.
  - ब) 1969 मध्ये राष्ट्रीयीकरण होऊ घातलेल्या बँकांच्या ठेवी 50 कोटी पेक्षा जास्त होत्या.
  - क) 1980 मध्ये 6 बँकांचे राष्ट्रीयीकरण झाले.
  - ड) 1980 मध्ये राष्ट्रीयीकरण होऊ घातलेल्या बँकांच्या ठेवी 250 कोटी पेक्षा जास्त होत्या.
  - 1) अ, ब, क

2) अ, ब, क, ड.

3) अ, क, ड

4) ब, क, ड

Consider the following sentences and choose the correct option.

- a) In 1969, 14 banks were nationalized.
- b) In 1969, banks to be nationalized had deposits exceeding 50 Crore.
- c) In 1980, 6 banks were nationalized.
- d) In 1980, banks to be nationalized had deposits exceeding 250 Crore.
- 1) a, b, c

2) a, b, c, d

3) a, c, d

4) b, c, d

- 47. 2020 पूर्वी _(अ)__ अनुसुचीत सरकारी बँका कार्यरत होत्या. बँकांचे विलीनिकरणानंतर सध्या,__(ब)__ अनुसुचीत सरकारी बँका कार्यरत आहेत.
  - 1) अ 29, ब 15

2) अ - 28, ब - 12

3) अ - 27, ब - 12

4) अ - 27, ৰ - 11

Before 2020 __(a) ___ scheduled public banks were functional. After merger of banks now, __(b)___ scheduled public banks are functional .

1) a - 29, b - 15

2) a - 28, b - 12

3) a - 27, b - 12

4) a - 27, b - 11

- 48. खालील विधाने लक्षात घ्या आणि योग्य पर्याय निवडा.
  - अ) 1991 मध्ये नरसिंहन यांच्या अध्यक्षतेत बँकिंग क्षेत्र सुधारणा समिती स्थापन झाली होती.
  - ब) 1997 मध्ये नरसिंहन यांच्या अध्यक्षतेत राजाकोषिय सुधारणा समिती स्थापन झाली होती.
  - 1) फक्त अ योग्य आहे.

2) फक्त ब योग्य आहे.

3) दोन्ही योग्य आहेत.

4) दोन्ही अयोग्य आहेत.

Consider the following sentences and choose the correct option.

- a) In 1991, A committee on banking sector reform was established under chairmanship of Narasihan.
- b) In 1997, A committee on financial system was established under chairmanship of Narasihan.
- 1) Only a is correct

2) Only b is correct

3) Both are correct

4) Both are incorrect

- 49. 1991 ला स्थापन झालेल्या नरसिंहन समितीने खालीलपैकी कुठली शिफारस/कुठले वक्तव्य केले नव्हते ?
  - अ) CRR म्हणजे 'बँकांवरील कर' होय.
  - ब) SLR मध्ये कपात करून 25% पर्यंत आणावे.
  - क) रिझर्व्ह बँकेकडे फक्त नियामकाचे काम असावे.
  - ड) वर्ष 2000 पर्यंत NPA 3% पर्यंत कमी करावा.
  - 1) फक्त ब आणि क
  - 2) फक्त अ आणि क
  - 3) अ, ब, क
  - 4) फक्त अ आणि ड

Which of the following recommendation was not suggested by Narasinhan Committee which was established in 1991 ?

- a) CRR is 'tax on banks'.
- b) SLR should be reduced upto 25%
- c) Reserve bank should have only regulatory work.
- d) NPA should be reduced upto 3% by year 2000.
- 1) Only b and c
- 2) Only a and c
- 3) a, b, c
- 4) Only a and d
- 50. मौद्रिक धोरण समिती (MPC) बाबत अयोग्य पर्याय निवडा.
  - 1) उर्जित पटेल समितीच्या शिफारशीवरून 2016 मध्ये याची स्थापना करण्यात आली होती.
  - 2) चलनवाढ विषयक धोरणाची अंमलबजावणी करण्याची जबाबदारी समितीला देण्यात आली आहे.
  - 3) समिती मध्ये 6 सदस्य असतात.
  - 4) MPC चे निर्णय RBI वर बंधनकारक नसतात.

Choose incorrect option about monetary policy committee (MPC).

- 1) It was set up in 2016 on recommendation of Urjit Patel Committee.
- 2) MPC is given responsibility of implementing inflation policy.
- 3) Committee consist of 6 members.
- 4) RBI is not bounded by decisions of MPC.